

ISO 14001:2026 Keskkonnajuhtimissüsteemid, nõuded koos kasutusjuhistega

Keskkonnajuhtimine, 2026. aasta väljaanne

68 nõuet. Selle standardi järgi on võimalik sertifitseerida akrediteeritud sertifitseerimisasutuses. Versioon 07/2026.

ISO 14001 on rahvusvaheliselt tunnustatud keskkonnajuhtimissüsteemide standard. Uus väljaanne avaldati 15. aprillil 2026 ja asendab standardit ISO 14001:2015. Hindamise selle standardi suhtes viib läbi akrediteeritud sertifitseerimisasutus ja edu korral järgneb kehtiv sertifikaat. Kontrollnimekiri valmistab hindamiseks ette ega asenda auditit.

Ettevõtte	Kuupäev	Täitja	
4 Organisatsiooni kontekst		8	
4.1-a	Sisemised ja välised teemad, mis on olulised organisatsiooni eesmärgi seisukohalt ja mõjutavad võimet saavutada keskkonnajuhtimissüsteemi kavandatud tulemusi, on välja selgitatud ja neid vaadatakse korrapäraselt üle.		
Mille järgi seda näeb: Kontekstianalüüsist piisab, sageli ühe lehe pikkuse tabelina või juhtimiskäsiraamatu peatükina. Tõendiks on kuupäevaga analüüsidokument, versiooniajalugu ja juhtkonnapoolse ülevaatuse protokoll kätte, milles kontekst kinnitati või seda kohandati.			
Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
Tõend / põhjendus			
4.1-b	Välised teemad hõlmavad keskkonnatingimusi, mis mõjutavad organisatsiooni või mida organisatsioon ise mõjutab. Nende hulka kuuluvad selgesõnaliselt kliimamuutus, saastetasemed, bioloogiline mitmekesisus, ökosüsteemide seisund ja loodusvarade kättesaadavus.		
Mille järgi seda näeb: Kontekstianalüüsis on keskkonnatingimuste jaoks eraldi veerg või jaotis, kus iga teema kohta on üks rida ja hinnang, kas teema on ettevõtte jaoks oluline. Tarkvaraettevõttele piisab lühikestest ja ausatest lausetest, näiteks andmekeskuste asukohad veevaestes piirkondades, elektri tootmisviiside jaotus ja riistvara ressursivajadus.			
Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
Tõend / põhjendus			
4.1-c	Kliimamuutuse olulisus on selgesõnaliselt hinnatud nii organisatsiooni füüsiliste riskide ja üleminekuriskide osas kui ka oma tegevuse kliimamõju osas. Hindamise tulemus on koos põhjendusega dokumenteeritud ka siis, kui järeldus on, et olulisust ei ole.		
Mille järgi seda näeb: Piisab lühikesest jaotisest kahe vaatesuunaga. Esiteks kliimamuutuse mõju meile, näiteks kuumaperioodid serveriruumis või pilvepiirkonna katkestus. Teiseks meie mõju kliimale, näiteks elekter, pilveteenuste heited ja töölähetused. Oluline on jälgitav põhjendus, mitte selle pikkus.			
Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
Tõend / põhjendus			
4.2-a	Keskkonnajuhtimissüsteemi seisukohalt olulised huvipooled on välja selgitatud koos nende keskkonnaalaste vajaduste ja ootustega, sealhulgas kliimamuutusega seotud ootustega.		
Mille järgi seda näeb: Huvipoolte loend veergudega huvipool, ootus, allikas ja olulisus. Tarkvaraettevõtte tüüpilised huvipooled on ESG küsimustikega kliendid, üürileandja, jäätmekäitluspartnerid, pilveteenuse pakkujad, töötajad ja ametiasutused. Täidetud kliendiküsimustikud on hea tõend, et ootused on kogutud.			
Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
Tõend / põhjendus			
4.2-b	Otsustatud ja kirja pandud on, millistest neist vajadustest ja ootustest saavad organisatsiooni vastavuskohustused.		
Mille järgi seda näeb: Huvipoolte loendisse lisandub veerg siduv jah või ei ning siduvad kirjed kantakse üle vastavuskohustuste registrisse punkti 6.1.3 all. Nii on ootuse ja kohustuse seos auditis jälgitav.			
Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
Tõend / põhjendus			

4.3-a Keskkonnajuhtimissüsteemi käsitlusala on määratletud ja esitab piirid, hõlmatud asukohad, tegevused, tooted ja teenused ning organisatsiooni volitused ja võime ohjata ja mõjutada. Dokument

Mille järgi seda näeb: Paarist lausest koosnevast käsitlusala kirjeldusest piisab, näiteks tarkvara arendus, müük ja käitamine asukohas X, sealhulgas kaugtöökohad. Piirid on nimetatud konkreetsetelt, nii et auditis on selge, mis jääb sisse ja mis välja.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

4.3-b Käsitlusala määramisel on arvesse võetud kontekst, vastavuskohustused, organisatsiooni üksused ja olulusringi vaade. Käsitlusala on kättesaadav dokumenteeritud teabena ja tehakse huvipooltele kättesaadavaks. Dokument

Mille järgi seda näeb: Käsitlusala kirjeldusse lisandub lause, mis kinnitab, et arvesse on võetud eelnevad ja järgnevad etapid, näiteks riistvara hankimine, käitamine kolmandate osapoolte andmekeskustes ja jäätmekäitlus. Avaldamine veebilehel või väljastamine nõudmisel täidab kättesaadavuse nõude.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

4.4 Keskkonnajuhtimissüsteem toimib tegelikult sidusa nimetatud protsesside süsteemina. Protssid ja nende vastastikused mõjud on teada ning süsteemi hoitakse ajakohasena ja arendatakse edasi, et kavandatud keskkonnatoime oleks saavutatav.

Mille järgi seda näeb: Protssikaart või lihtne ülevaade, mis näitab, millised protssid süsteemi kuuluvad ja kes on nende omanik. Väikesele ettevõttele piisab tabelist, kus on protsside nimi, protsside omanik ja viide vastavale tööjuhendile.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

5 Eestvedamine

6

5.1-a Tippjuhtkond võtab vastutuse keskkonnajuhtimissüsteemi tulemuslikkuse eest ja tagab selleks vajalikud ressursid.

Mille järgi seda näeb: Tõendite hulka kuuluvad juhtkonnapoolse ülevaatus protokollid koos otsustega, kinnitatud eelarved keskkonnametmete jaoks ja allkirjastatud pühendumusavaldus. Väikeses ettevõttes on tõendiks omanik või tegevjuht ise ning loeb dokumenteeritud osalus otsustes.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

5.1-b Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuded on lõimitud äriprotsessidesse ja strateegilisse suunda ning tippjuhtkond edendab aktiivselt keskkonnakultuuri kõigis funktsioonides.

Mille järgi seda näeb: Tõendatav keskkonnakriteeriumide kaudu hankeprotsessides, projektiprotsessides ja pakkumisprotsessides, keskkonnaseosega eesmärkide kaudu ning juhtkonna suhtluse kaudu, näiteks meeskonnakoosolekud, sisevõrgu postitused või sisseelamise slaidid. Ekraanipiltidest ja protokollidest piisab.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

5.2-a Keskkonnapoliitika on kehtestatud, sobib organisatsiooni eesmärgi ja kontekstiga ning sisaldab pühendumust keskkonnakaitsele, vastavuskohustuste täitmisele ja keskkonnajuhtimissüsteemi pidevale parendamisele. Dokument

Mille järgi seda näeb: Ühe lehe pikkune poliitikadokument kuupäeva ja tippjuhtkonna allkirjaga. Tarkvaraettevõttes on sisu konkreetne, näiteks energiatarbimise vähendamine, riistvara kasutusea pikendamine ja pilveteenuste valik heitekriteeriumide alusel.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

5.2-b	Keskkonnapoliitika on kättesaadav dokumenteeritud teabena, seda edastatakse organisatsiooni sees ja tehakse huvipooltele kättesaadavaks.	Dokument
	Mille järgi seda näeb: Hoidmine sisevõrgus või vikis koos versioonitähisega, teade kontoris, kinnitus sisseelamisel ja avaldamine veebilehel. Sisemise teavitamise tõendiks piisab jagamise kirjest või lugemiskinnitusest.	

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

5.3-a	Keskkonnajuhtimissüsteemi asjakohaste rollide vastutused ja volitused on jaotatud ning organisatsiooni sees teatavaks tehtud.		
	Mille järgi seda näeb: Rollide ülevaade või organisatsiooni skeem nimeliste vastutustega, näiteks keskkonnaspetsialist, riistvara ja jäätmekäitluse omanik, lähetuste omanik. Väikeses meeskonnas võib rolle ühendada, kirjalik jaotus on siiski olemas.		

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

5.3-b	Kindlaks on määratud, kes annab tippjuhtkonnale aru keskkonnajuhtimissüsteemi toimest ja kes tagab süsteemi vastavuse standardi nõuetele.		
	Mille järgi seda näeb: Rollikirjeldus koos aruandlusliiniga ning tegelikud aruanded, näiteks kvartaliaruanne või juhtkonnapoolse ülevaatuse sisendmaterjal. Aruanne ise on tugevaim tõend, et aruandlusliin toimib igapäevaselt.		

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

6 Kavandamine

16

6.1.1-a	Olemas on kavandamisprotsess, mis arvestab konteksti, huvipoolte vajadusi ja käsitusala ning määrab, milliste keskkonnaaspektide, vastavuskohustuste ja muude temadega seotud riskide ja võimalustega tegeletakse.		
	Mille järgi seda näeb: Seotud kavandamiskaust, kus kontekstianalüüs, aspektide hindamine, vastavuskohustuste register ja tegevuskava viitavad üksteisele. Hästi hoitud arvutustabel ristviidetega asendab kalli tarkvara täielikult.		

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

6.1.1-b	Kavandamise tulemused on kättesaadavad dokumenteeritud teabena, eelkõige riskide ja võimaluste, keskkonnaaspektide ning vastavuskohustuste kohta.	Dokument
	Mille järgi seda näeb: Piisab kolmest ajakohasena hoitud registrist, millel on versioonitähis ja viimase ülevaatuse kuupäev: aspektide register, vastavuskohustuste register ning riskide ja võimaluste register. Muudatuste ajalugu dokumendi päises näitab auditorile, et registrid on ajakohased.	

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

6.1.2-a	Käsitusala tegevuste, toodete ja teenuste keskkonnaaspektid on välja selgitatud, arvestades olusringi vaadet ning kavandatud arendusi ja võimalikke hädaolukordi.			Dokument
	Mille järgi seda näeb: Aspektide register kirjetega, mis on tarkvaraettevõttele ja teenusettevõttele tüüpilised: kontori ja lõppseadmete elektritarbimine, riistvara olusring ja elektroonikaromu, kasutatavate pilveteenuste heited kaudse aspektina, töölahetused ja tööle sõitmine, paber ja kulumaterjalid.			

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

6.1.2-b	Keskkonnaaspektide hindamise kriteeriumid on määratletud ja dokumenteeritud nii, et hinnang on jälgitav ja korratav.			Dokument
	Mille järgi seda näeb: Lühike kriteeriumide kirjeldus registri kõrval, näiteks mõju ulatus, sagedus, ohjatavuse aste ja õiguslik olulisus, igaüks skaalal 1 kuni 3 koos olulisuse lävega. Kriteeriumid fikseeritakse enne hindamist ja neid ei kohandata tagantjärele tulemuse järgi.			

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

6.1.2-c

Kindlaksmääratud kriteeriumide alusel on olulised keskkonnaaspektid välja selgitatud ja neid säilitatakse dokumenteeritud teabena.[Dokument](#)

Mille järgi seda näeb: Aspektide registrisse lisandub veerg oluline jah või ei koos hinnangu ja põhjendusega. Tarkvaraettevõttes on nendeks tavaliselt pilveteenuste heited, elektritarbimine ja elektroonikaromu. Samad aspektid ilmuvad uuesti eesmärkides, tegevuse ohjes ja seires.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

6.1.2-d

Teavet oluliste keskkonnaaspektide kohta edastatakse organisatsiooni asjakohaste tasandite ja funktsioonide vahel.

Mille järgi seda näeb: Meeskonnakoosoleku protokoll, sisseelamise materjal või vikileht koos lugemiskinnitusega. Piisab, kui töötajad oskavad vestluses öelda, millised keskkonnateemad on ettevõttes kõige olulisemad.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

6.1.3-a

Keskkonnaaspektidega seotud vastavuskohustused on välja selgitatud, need on kättesaadavad ja kindlaks on määratud, kuidas need organisatsioonile kohalduvad.[Dokument](#)

Mille järgi seda näeb: Vastavuskohustuste register, mis hõlmab õigusnõudeid ja vabatahtlikke kohustusi. Kontori- ja infotehnoloogiaettevõtetes on nendeks tavaliselt WEEE ja tagasivõtu kohustused, akude ja patareide õigusaktid, jäätmete ja ettevõtlusjäätmete eeskirjad, üürilepingu tingimused ja klientide ESG küsimustikest tulenevad kohustused. Igal real on kirjas allikas, viide ja sisemine vastutaja.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

6.1.3-b

Vastavuskohustusi arvestatakse keskkonnajuhtimissüsteemi kehtestamisel, rakendamisel ja ajakohasena hoidmisel ning nende ajakohasust vaadatakse üle kindlaksmääratud sagedusega.[Dokument](#)

Mille järgi seda näeb: Piisab kord aastas tehtavast ülevaatusel märkest registris, mida toetab õigusinfoteenuse tellimus või kaubanduskoja uudiskiri. Väike ettevõtte võib ajakohastamise siduda oma maksunõustaja, jäätmekäitleja või välise konsultandiga ja panna kokkuleppe registrisse kirja.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

6.1.4-a

Olulistest keskkonnaaspektidest, vastavuskohustustest, kontekstist, sealhulgas kliimamuutusest, ja võimalikest hädaolukordadest tulenevad riskid ja võimalused on välja selgitatud ja dokumenteeritud.[Dokument](#)

Mille järgi seda näeb: Riskide ja võimaluste register, kus on riski allikas, hinnang ja otsus. Tarkvaraettevõtte tüüpilised kirjed on pilvepiirkonna katkestus äärmusliku ilma tõttu, elektri süsinikuhinna tõus, mainerisk kliendiauditites ning võimalus vähendada lähetusi ja kasutada riistvara kauem.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

6.1.5-a

Oluliste keskkonnaaspektide, vastavuskohustuste ning väljaselgitatud riskide ja võimalustega tegelemiseks on tegevused kavandatud ja kindlaks on määratud, kuidas need tegevused lõimitakse keskkonnajuhtimissüsteemi protsessidesse või muudesse äriprotsessidesse.

Mille järgi seda näeb: Tegevuskava veergudega tegevus, vastutaja, tähtaeg, olek ja seos aspekti või riskiga. Ülesannete tahvel keskkonnasildiga sobib tõendiks ja on auditis kiiresti kontrollitav, kui tähtajad ja vastutajad on nähtavad.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

6.1.5-b

Kindlaks on määratud, kuidas kavandatud tegevuste tulemuslikkust hinnatakse, ja hindamine toimub tõendatavalt.

Mille järgi seda näeb: Iga tegevuse kohta üks edukuse kriteerium koos arvu ja tähtajaga, näiteks elektritarbimine töökoha kohta väheneb 10 protsendi võrra. Hindamine pannakse kirja tegevuskavas või juhtkonnapoolses ülevaatuses, sealhulgas juhtudel, kui eesmärk jäi saavutamata.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

6.2.1-a Keskkonnameesmärgid on kehtestatud asjakohastele funktsioonidele ja tasanditele. Need arvestavad olulisi keskkonnameaspekte ja vastavuskohustusi, on kooskõlas keskkonnapolitikaga, on mõõdetavad või muul viisil hinnatavad, neid seiratakse, edastatakse ja ajakohastatakse vastavalt vajadusele.

Mille järgi seda näeb: Eesmärkide loend koos lähteväärtuse, sihtväärtuse ja tähtajaga. Tarkvaraettevõttele sobivad näited on taastuvelektri osakaal kontoris, sülearvutite keskmine kasutusiga aastates, rongiga tehtud töölähetuste osakaal ja paberikulu inimese kohta.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

6.2.1-b Keskkonnameesmärgid on kättesaadavad dokumenteeritud teabena.[Dokument](#)

Mille järgi seda näeb: Eesmärkide loendit hoitakse eraldi versioonitähisega dokumendina või keskkonnaprogrammi püsiva osana. Tippjuhtkonna kinnitamise kuupäev on kirjas, nii et siduvus on nähtav.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

6.2.2 Iga keskkonnameesmärgi kohta on kavandatud, mida tehakse, milliseid ressursse vajatakse, kes vastutab, millal töö valmib ja kuidas tulemusi hinnatakse, sealhulgas näitajad, millega edenemist seiratakse.

Mille järgi seda näeb: Keskkonnaprogramm tabelina täpselt nende veergudega. Näitaja ja mõõtmisviis on selgesõnaliselt kirjas, näiteks kilovatt-tunnid aastastest kommunaalarvest või kasutuselt kõrvaldatud seadmete arv varade nimestikust.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

6.3-a Kui organisatsioon tuvastab vajaduse keskkonnajuhtimissüsteemi muuta, siis muudatused kavandatakse, hinnatakse ja viiakse läbi ohjatud viisil. Nõue on uus võrreldes 2015. aasta väljaandega.

Mille järgi seda näeb: Piisab lühikesest muudatuste korrast, näiteks kontrollnimekirja kolimise, uute asukohtade, uue andmekeskuse piirkonna, suuremate riistvaraostude, uute teenusepakkuja või kiire töötajate arvu kasvu jaoks. Tõendiks on täidetud muudatuse kirje koos heakskiiduga.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

6.3-b Kavandatud muudatuste puhul on arvesse võetud muudatuse eesmärk ja võimalikud tagajärjed, keskkonnajuhtimissüsteemi terviklus, olemasolevad ressursid ning vastutuste ja volituste jaotus.

Mille järgi seda näeb: Muudatuse kirjes on neli välja: eesmärk, mõju keskkonnameaspektidele ja vastavuskohustustele, vajalikud ressursid ja vastutaja. Üks tegelikult läbi viidud muudatuse näide, näiteks pilveteenuse pakkuja vahetus, on auditis parim tõend.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

7 Tugi

11

7.1 Keskkonnajuhtimissüsteemi kehtestamiseks, rakendamiseks, ajakohasena hoidmiseks ja pidevaks parendamiseks vajalikud ressursid on välja selgitatud ja tagatud.

Mille järgi seda näeb: Tõendatav keskkonnameetmete eelarveridade, keskkonnaspetsialistile eraldatud tööaja, mõõteseadmete või tarkvara hankimise ja välise toe kaasamise kaudu. Tõendiks piisab juhtkonnapiirkonnas ülevaatuses kirja pandud otsusest.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

7.2-a Pädevus, mida vajavad organisatsiooni ohje all töötavad inimesed, kelle töö mõjutab keskkonnatoimet või võimet vastavuskohustusi täita, on välja selgitatud ja tagatud.

Mille järgi seda näeb: Pädevusmaatriks, kus on roll, vajalik pädevus ja praegune olek. Olulised on teadmised elektroonikaromust ja jäätmeäitluse teedest, käitumisest hädaolukorras ning pilveteenuste valikust heitekriteeriumide alusel.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

7.2-b	Pädevuse tõendina säilitatakse asjakohast dokumenteeritud teavet. Kui pädevuses on lünki, rakendatakse tegevusi ja nende tulemuslikkust hinnatakse.			Dokument
	Mille järgi seda näeb: Koolituse kirjed, osalejate nimekirjad, tunnistused või allkirjastatud juhendamise leht. Väikesele meeskonnale piisab kord aastas toimuvast juhendamisest koos kuupäeva, käsitletud teemade ja osalejate allkirjadega.			
	Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
Tõend / põhjendus				
7.3	Organisatsiooni ohje all töötavad inimesed on teadlikud keskkonnapoliitikast, neid puudutavatest olulistest keskkonnaaspektidest, oma panusest süsteemi tulemuslikkusse ja nõuetele mittevastavuse tagajärgedest.			
	Mille järgi seda näeb: Sisseelamise materjal keskkonnapeatükiga, kord aastas toimuv juhendamine, teated ja sisevõrgu postitused. Audiitorid kontrollivad seda vestluses, seega oskavad töötajad poliitikat oma sõnadega kirjeldada ja nimetada vähemalt ühe olulise aspekti.			
	Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
Tõend / põhjendus				
7.4.1	Keskkonnajuhtimissüsteemi seisukohalt oluline sisemine ja väline teavitamine on kavandatud. Kindlaks on määratud, mida, millal, kellega ja kuidas edastatakse, ning edastatav keskkonnateave on usaldusväärne ja süsteemiga kooskõlas.			
	Mille järgi seda näeb: Ühe lehe pikkune teavitusmaatriks veergudega teema, saaja, kanal, sagedus ja vastutaja. Maatriks katab sisemise ja välise teavitamise koos ning on auditis kiiresti kontrollitav.			
	Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
Tõend / põhjendus				
7.4.2	Asjakohast teavet keskkonnajuhtimissüsteemi kohta, sealhulgas muudatustest, edastatakse organisatsiooni sees eri tasandite ja funktsioonide vahel. Teavituskanalid võimaldavad töötajatel esitada parendusettepanekuid.			
	Mille järgi seda näeb: Meeskonnakoosolekute protokollid, sisevõrgu postitused ja ettepanekute kanal, näiteks postkast, vestluskanal või ülesande silt. Tõendiks on laekunud ettepanekud ja nende menetlemise olek.			
	Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
Tõend / põhjendus				
7.4.3	Keskkonnateavet edastatakse väljapoole kooskõlas kehtestatud teavitusprotsessi ja vastavuskohustustega.			
	Mille järgi seda näeb: Täidetud klientide kestlikkuse küsimustikud, teated ametiasutustele või jäätmeäitajatele ja avaldused veebilehel. Väljastpoolt saabuvad päringud ja vastavad vastused hoitakse ühises kaustas.			
	Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
Tõend / põhjendus				
7.5.1	Keskkonnajuhtimissüsteem sisaldab standardi nõutud dokumenteeritud teavet ja lisaks teavet, mille organisatsioon on ise süsteemi tulemuslikkuse jaoks vajalikuks pidanud.			Dokument
	Mille järgi seda näeb: Dokumentide ülevaade, mis seob standardi iga punkti vastava dokumendiga. See loend on ka audiitorile kiireim sisenemiskoht ja toob lüngad varakult välja.			
	Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
Tõend / põhjendus				
7.5.2	Dokumenteeritud teabe loomisel ja ajakohastamisel on tagatud sobiv tähistus, vorming ja andmekandja ning ülevaatus ja heakskiit sobivuse ja piisavuse osas.			Dokument
	Mille järgi seda näeb: Dokumendi päis pealkirja, versiooni, kuupäeva, autori ja kinnitajaga. Ka viki või Giti hoidla koos versioonialaloo ja ülevaatusena täidab nõude, kui heakskiidud on jälgitavad.			
	Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
Tõend / põhjendus				

7.5.3-a Kogu dokumenteeritud teavet ohjatakse. Teave on kättesaadav seal, kus seda vajatakse, ja piisavalt kaitstud konfidentsiaalsuse kao, väärkasutuse ja tervikluse kao eest.

Mille järgi seda näeb: Dokumendihoidla pääsu ohjamise kord, õigused vikis või kettal ning hallatud varukoopia koos dokumenteeritud taastamise testiga. Nii on kaetud ka hädaolukord, kus andmekandja läheb kaotsi.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

7.5.3-b Kindlaks on määratud dokumenteeritud teabe hoidmine, säilitustähtajad, muudatuste ohje ja hävitamine. Süsteemi jaoks vajalikud välist päritolu dokumendid on tähistatud ja ohjatud.

Mille järgi seda näeb: Lühike reegel, mis sätestab säilitustähtajad dokumendiliigi kaupa, näiteks jäätmekäitluse kirjed ja auditaruanded. Välised dokumendid, näiteks jäätmekäitluse tõendid, andmelehed või pilveteenuse pakkuja kestlikkusaruanded, hoitakse eraldi kaustas koos allika ja kuupäevaga.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

8 Toimimine

11

8.1-a Keskkonnajuhtimissüsteemi nõuete täitmiseks ja kavandatud tegevuste elluviimiseks vajalikud protsessid on kavandatud, rakendatud ja ohjatud ning neid hoitakse ajakohasena. Nendele protsessidele on kehtestatud toimimiskriteeriumid.

Mille järgi seda näeb: Tööjuhendid keskkonna seisukohalt oluliste tegevuste jaoks, tarkvaraettevõttes tavaliselt: riistvara hankimine, kasutuselt kõrvaldamine ja jäätmekäitlus, lähetuste kord ja energiakasutus kontoris. Toimimiskriteeriumid on konkreetseid määrangud, näiteks sülearvuti minimaalne kasutusiga neli aastat.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

8.1-b Protseesse ohjatakse olelusringi vaates, nii et keskkonnanõudeid arvestatakse juba hankimisel ja arendamisel ning samuti kasutamisel, kasutusest kõrvaldamisel ja jäätmekäitluses.

Mille järgi seda näeb: Hankekord keskkonnakriteeriumidega, näiteks energiatöhusus, parandatavus, tootja tagasivõtt ja taastatud seadmed eelistatud valikuna. Tõendiks on ostutellimused, kus rakendatud kriteeriumid on näha, ja jäätmekäitluse kirjed seadmete eluea lõpus.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

8.1-c Väljastpoolt hangitud protsesse, tooteid ja teenuseid, mis on keskkonnajuhtimissüsteemi seisukohalt olulised, ohjatakse või mõjutatakse sobivas ulatuses. Ohje liik ja ulatus on kindlaks määratud.

Mille järgi seda näeb: Tarnijate loend koos keskkonnaseose ja ohje liigiga. Tarkvaraettevõttes on olulised välised osapooled pilveteenuse ja majutusteenuse pakkuja, elektroonikaromu käitleja, andmekeskus ja hoone haldaja. Tarnijate kestlikkusaruanded ja heitenäitajad arhiveeritakse tõendina.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

8.1-d Asjakohased keskkonnanõuded edastatakse välistele tarnijatele, sealhulgas töövõtjatele.

Mille järgi seda näeb: Keskkonnaklausel ostutellimustes, raamlepingutes või tarnijate käitumisjuhendis koos tegelikult saadetud teatega. Suurte pilveteenuse pakkuja puhul, kus mõjujõudu ei ole, on toimiv tee dokumenteeritud valikuotsus heitekriteeriumide ja tõhususkriteeriumide alusel lepingulise nõude asemel.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

8.1-e Arvesse on võetud vajadus anda teavet võimalike oluliste keskkonnamõjude kohta, mis on seotud toodete ja teenuste veo, tarne, kasutamise, kasutusest kõrvaldamise ja jäätmekäitlusega.

Mille järgi seda näeb: Tarkvara puhul on küsimus selles, kas kliendid saavad arvandmeid käitamise energiavajaduse või heidete kohta. Tõendiks võib olla lühike põhjendatud otsus, mida täiendab vabatahtlik teave, näiteks juhised tõhusate seadete kohta või arvanded kliendiküsimustikus.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

8.1-f Kindluse saamiseks, et protsessid on kavandatud läbi viidud, hoitakse dokumenteeritud teavet ajakohasena vajalikus ulatuses.

Dokument

Mille järgi seda näeb: Täidetud kontrollnimekirjad, ostu heakskiidud, kus keskkonnakriteerium on näha, üleandmise kirjed jäätmekäitlejale ja arvestite näidud. Vähesed järjepidevalt peetud kirjed on väärtuslikumad kui paljud poolikud.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

8.2-a Võimalikud hädaolukorrad on välja selgitatud, sealhulgas need, millel on keskkonnamõju. 2026. aasta väljaanne ei piira analüüsi enam mõistlikult ettenähtavate olukordadega, vaid nõuab võimalike hädaolukordade arvessevõtmist.

Mille järgi seda näeb: Hädaolukordade loend kontoritöö jaoks: tulekahju, veekahjustus, aku süttimine sülearvutites ja akupankades, andmekandjate kaotsimine või vargus, elektrikatkestus ning puhastusainete või külmaainete leke. Loendisse kuuluvad ka vähetõenäolised stsenaariumid koos põhjendusega, kuidas neid hinnatakse.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

8.2-b Väljaselgitatud hädaolukordade jaoks on kehtestatud valmisoleku ja reageerimise protsessid, mis sisaldavad tegevusi ebasoodsate keskkonnamõjude vältimiseks või leevendamiseks.

Mille järgi seda näeb: Hädaolukorra plaan koos teavitusahela, vastutuste ja iga stsenaariumi konkreetse tegevuskäiguga. Aku süttimise korral on kirjas liitumakude hoiustamine, sobivad kustutusvahendid ja oodatav käitumine. Andmekandja kaotsimise korral on kirjas teavitusahel ja krüpteerimine. Veekahjustuse korral on kirjas, kuidas seadmed ja kirjed kaitstakse.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

8.2-c Kavandatud reageerimist hädaolukorrale katsetatakse võimaluse korral korrapäraselt ja katsetamine on dokumenteeritud.

Dokument

Mille järgi seda näeb: Evakuatsiooniõppuse protokoll koos kuupäeva, osalejate ja tähelepanekutega. Stsenaariumide puhul, mida ei saa reaalselt harjutada, näiteks aku süttimine, on väikesele ettevõttele praktiline tee dokumenteeritud lauaharjutus.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

8.2-d Hädaolukorra protsesse ja kavandatud reageeringuid vaadatakse üle ja muudetakse korrapäraselt, eelkõige pärast hädaolukordade toimumist või pärast katsetusi.

Mille järgi seda näeb: Hädaolukorra plaani muudatuste ajalugu koos iga muudatuse põhjusega ning õppuse või juhtumi järel tehtud järelduste märged. Ka kord aastas tehtud ülevaatuse märged, mille kohaselt muudatust ei olnud vaja, on kehtiv tõend.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

8.2-e Asjakohane teave ja väljaõpe hädaolukorraks valmisoleku kohta antakse asjakohastele huvipooltele, sealhulgas kohapeal töötavatele inimestele ja välistele teenusepakkujatele.

Mille järgi seda näeb: Töötajate juhendamise kirjed, väljapandud evakuatsiooniteed ja pääseteed ning juhendamine koristajatele, hooldusettevõtetele ja külalistele. Üüripindadel on kooskõlastus üürileandja või hoone haldajaga kirjalikult olemas.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

9 Toimivuse hindamine

12

9.1.1-a Kindlaks on määratud, mida seiratakse ja mõõdetakse, milliste meetoditega, millal seire toimub ning millal tulemusi analüüsitakse ja hinnatakse.

Mille järgi seda näeb: Näitajate ülevaade, kus on näitaja, andmeallikas, sagedus ja vastutaja. Tarkvaraettevõttele sobivad: kilovatt-tunnid aastasest kommunaalarvest, ostetud ja kasutuselt kõrvaldatud seadmete arv varade nimestikust, lähetuste kilomeetrid kuluaruannetest ja paberitellimused raamatupidamisest.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

9.1.1-b Keskkonnatoimet hinnatakse sobivate näitajate alusel ning kasutatavad mõõteseadmed või andmeallikad annavad kehtivaid tulemusi.

Dokument

Mille järgi seda näeb: Andmeallikad on nimetatud ja nende usaldusväärsus põhjendatud, näiteks kommunaalarved hinnanguliste arvude asemel. Oma mõõteseadmete kasutamisel on olemas tõend nende kalibreerimise või tõendamise kohta. Pilveteenuste heidete puhul on allikana kirjas pakkuja heitearuanded ja nimetatud on kasutatud meetodika.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

9.1.1-c Teavet keskkonnatoime kohta edastatakse organisatsiooni sees ja vastavuskohustuste nõudel ka väljapoole. Tulemused on kättesaadavad dokumenteeritud teabena.

Dokument

Mille järgi seda näeb: Näitajate leht või keskkonnanaruanne aasta kohta koos jagamisega meeskonnas ja esitlemisega juhtkonnapoolses ülevaatuses. Piisab lihtsast arvutustabelist mitme aasta aegreaga, mis näitab suundumust paremini kui ükski tekst.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

9.1.2-a Vastavuskohustuste täitmise hindamiseks on kehtestatud protsess. Hindamise sagedus on kindlaks määratud ja hindamine viiakse läbi.

Mille järgi seda näeb: Vastavuse hindamine toimub kord aastas läbikäiguna vastavuskohustuste registrist, kus on veerg täidetud jah, ei või osaliselt ning lisaks kuupäev, ülevaataja ja viide tõendile. Kõrvalekalded pannakse kirja mittevastavusena punkti 10.2 all.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

9.1.2-b Organisatsioon teab ja mõistab oma vastavuse olekut vastavuskohustuste suhtes ning olekut toetab dokumenteeritud teave.

Dokument

Mille järgi seda näeb: Tõendiks on täidetud hindamise läbikäik koos kuupäevaga. Lisaks arhiveeritakse iga kohustuse kohta tõendavad kirjed, näiteks elektroonikaromu ja akude jäätmekäitluse kirjed, nii et täitmise väidet saab auditis põhjendada.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

9.2.1-a Siseauditeid tehakse kavandatud sagedusega ja need teevad kindlaks, kas keskkonnajuhtimissüsteem vastab organisatsiooni enda ja standardi nõuetele ning kas süsteem on tulemuslikult rakendatud.

Mille järgi seda näeb: Auditiprogramm koos kuupäevadega ning viimasel perioodil tegelikult tehtud auditid. Väikesele ettevõttele on tavaline maht üks audit aastas kogu süsteemi kohta, suuremad jaotavad teemad mitmele kuupäevale.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

9.2.2-a **Auditiprogramm on kehtestatud ja seda hoitakse ajakohasena. Programm määrab sageduse, meetodid, vastutused, kavandamise nõuded ja aruandluse ning arvestab asjaomaste protsesside tähtsust, muudatusi organisatsioonis ja varasemate auditite tulemusi.**

Mille järgi seda näeb: Ühe lehe pikkune auditiprogramm aastase ajakavaga, iga kuupäeva teemaga, meetodi ja audiitoriga. Põhjenduskäik on nähtav, näiteks et uus muudatuste protsess punkti 6.3 all ja jäätmekäitluse teed tulevad esimesena, sest eelmise aasta leiud on seal veel lahtised.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

9.2.2-b **Iga üksiku auditi jaoks on määratletud auditi eesmärgid, kriteeriumid ja käsitusala, audiitorid on valitud nii, et objektiivsus ja erapooletus säilivad, ning tulemused edastatakse asjaomasele juhtkonnale. Auditi eesmärkide selgesõnaline määratlemine iga auditi kohta on täiendus võrreldes 2015. aasta väljaandega.**

Mille järgi seda näeb: Auditikava iga kuupäeva kohta koos eesmärgi, kriteeriumide ja käsituslaga, audiitori sõltumatuse kinnitus ja auditiaruanne koos jagamisloendiga. Eesmärk on sõnastatud oma sõnadega, näiteks jäätmekäitluse protsesside tulemuslikkuse tõendamine või uue muudatuste protsessi küpsuse hindamine. Sõnastused nagu standardile vastavuse kontroll jäävad liiga ebamääraseks. Väike ettevõtte lahendab erapooletuse vahetusega teise valdkonna kolleegiga või tunnitasu alusel kaasatud välise audiitoriga.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

9.2.2-c **Tõendina säilitatakse dokumenteeritud teavet auditiprogrammi elluviimise ja auditite tulemuste kohta.**

Dokument

Mille järgi seda näeb: Auditiprogramm, auditikavad ja auditiaruanded koos leidude ja neist tulenevate tegevustega, igaüks koos kuupäevaga. Seos leiust tegevuseni on nähtav, näiteks tegevuse numbri kaudu.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

9.3.1 **Tippjuhtkond vaatab keskkonnajuhtimissüsteemi ise kavandatud sagedusega üle ja hindab, kas süsteem on jätkuvalt sobiv, piisav ja tulemuslik.**

Mille järgi seda näeb: Piisab ühest koosolekust aastas koos kutse, osalejate nimekirja ja protokolliga. Tippjuhtkonna osalus on protokollist näha ning üksnes keskkonnaspetsialistile delegeerimine ei ole piisav.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

9.3.2 **Juhtkonnapoolne ülevaatus käsitleb nõutud sisendeid, eelkõige varasemate ülevaatuste tegevuste olekut, muudatusi kontekstis, keskkonnatingimustes, riskides ja võimalustes ning vastavuskohustustes, keskkonnanäeasmärkide saavutamist, keskkonnatoimet, auditite tulemusi, vastavuse olekut, huvipoolte asjakohaseid teateid ja ressursside piisavust.**

Mille järgi seda näeb: Kindel protokollivorm, kus iga sisendi kohta on oma jaotis, hoiab ära lüngad. Vorm luuakse üks kord ja seda kasutatakse iga aastal uuesti. Siin komistatakse auditis kõige sagedamini ja vorm lahendab probleemi kohe.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

9.3.3 **Juhtkonnapoolse ülevaatus väljundid sisaldavad järeldusi süsteemi jätkuva sobivuse, piisavuse ja tulemuslikkuse kohta ning otsuseid parendusvõimaluste, muudatusvajaduse, ressursside ja keskkonnajuhtimise äriprotsessidesse lõimimise kohta. Väljundid on kättesaadavad dokumenteeritud teabena.**

Dokument

Mille järgi seda näeb: Protokoll selgelt eraldatud otsustega, igaühel vastutaja ja tähtaeg, mis kantakse seejärel üle tegevuskavasse. Ilma nimetatud vastutaja ja tähtajata loetakse otsus auditis põhjendamatuks.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

10 Parendamine

4

10.1 Parendusvõimalused on välja selgitatud ja tegevused viiakse ellu, et saavutada keskkonnajuhtimissüsteemi kavandatud tulemused. Süsteemi sobivust, piisavust ja tulemuslikkust parendatakse pidevalt ning keskkonnatoimet parandatakse.

Mille järgi seda näeb: Näitajate mitme aasta aegrida ning elluviidud parenduste loend koos kuupäevadega. Parendus on nähtav arvudes, mitte üksnes kavatsuste avaldustes, seepärast on lähteväärtus ja praegune väärtus alati kõrvuti näha.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

10.2-a Kui mittevastavus ilmneb, siis sellega tegeletakse ja mittevastavus parandatakse. Tekkinud tagajärgedega tegeletakse, eelkõige ebasoodsate keskkonnamõjudega.

Mille järgi seda näeb: Kõrvalekalde vorm või mittevastavuse ülesandeliik koos kohese paranduse, kuupäeva ja vastutajaga. Sinna kuuluvad ka juhtumid, näiteks vale teed pidi jäätmekäitlusse antud seade või kaotsi läinud andmekandja.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

10.2-b Hinnatakse vajadust tegevuste järele põhjuste kõrvaldamiseks, nii et mittevastavus ei korduks ega ilmneks mujal. Valitud korrigeerivad tegevused viiakse ellu, nende tulemuslikkust vaadatakse üle ja keskkonnajuhtimissüsteemi kohandatakse, kus vaja.

Mille järgi seda näeb: Algpõhjuse analüüs lihtsa meetodiga, näiteks viie miksi meetod, dokumenteerituna samal vormil. Tulemuslikkuse kontroll oma kuupäevaga, näiteks kolme kuu pärast, koos märkega tulemuse kohta sulgeb juhtumi usaldusväärset.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus

10.2-c Säilitatakse dokumenteeritud teavet mittevastavuste laadi, nende tõttu rakendatud tegevuste ja korrigeerivate tegevuste tulemuste kohta.

Dokument

Mille järgi seda näeb: Jooksev kõrvalekallete register jooksva numbriga, kuupäeva, kirjelduse, põhjuse, tegevuse, tulemuslikkuse kontrolli ja olekuga. Terve aasta tühjaks jäänud register mõjub auditis ebausutavana, seepärast pannakse ka väikesed kõrvalekalded järjepidevalt kirja.

Avatud	Töös	Täidetud	Ei kohaldu
--------	------	----------	------------

Tõend / põhjendus